

Inhoud

Voorwoord	V
------------------	---

---

1 Inleiding tot het Nederlandse recht	1
1.1 Een inleiding tot het Nederlandse recht	2
1.2 Indeling van het recht	4
1.3 Regels in het recht	5
1.3.1 Functionarissen in de rechterlijke macht	6
1.3.2 Plaats van het recht	6
1.3.3 Hoger beroep en cassatie	10
1.3.4 De voorlopige voorziening, het kort geding	11

---

2 Het arbeidsprocesrecht	13
2.1 Relatieve en absolute competentie in het arbeidsrecht	14
2.2 De dagvaardingsprocedure	14
2.3 De voorlopige voorziening	16
2.4 De verzoekschriftprocedure	18
2.5 Executeren van de rechterlijke uitspraak	19
2.6 Beslag	20
Verdieping VPS	22
2.7 Mediation, bindend advies en arbitrage in arbeidszaken	22

3	De arbeidsovereenkomst: een inleiding	23
3.1	De arbeidsovereenkomst	24
3.2	Aanneming van werk en overeenkomst van opdracht	25
3.2.1	Aanneming van werk	26
3.2.2	Overeenkomst van opdracht	26
3.3	Bijzondere arbeidsrelaties	27
3.3.1	Arbeidsovereenkomst voor fulltimers en parttimers	27
3.3.2	Oproepovereenkomst	27
3.3.3	Detacheringsovereenkomst	29
3.3.4	Uitzendovereenkomst	30
3.3.5	Payrolling	31
3.4	Rechtsvermoedens	31
3.5	Partijen bij een arbeidsovereenkomst	33
3.5.1	Minderjarigen	33
3.5.2	Echtgenoten	33
3.6	Sollicitatieprocedure	33
3.7	Arbeidsovereenkomst voor onbepaalde/bepaalde tijd	35
	Verdieping VPS	39
3.8	Nog enkele bijzondere arbeidsrelaties	39
3.8.1	Gemengde contracten	39
3.8.2	Stageovereenkomst	39
3.8.3	Statutair directeur	39
3.8.4	Buitenlanders	40
4	De arbeidsovereenkomst: totstandkoming en verplichtingen	41
4.1	Totstandkoming van de arbeidsovereenkomst	42
4.2	Loon	43
4.2.1	Loonbetaling	43
4.2.2	Vormen van loon	44
4.2.3	Minimumloon en minimumvakantiebijslag	44
4.2.4	De besteding van het loon	46
4.2.5	Loonstrook	46

4.3	Arbeid	47
4.4	Goed werkgeverschap en goed werknemerschap	48
4.4.1	Goed werkgeverschap	48
4.4.2	Goed werknemerschap	49
4.5	Aansprakelijkheid voor schade	49
4.5.1	Aansprakelijkheid werkgever	49
4.5.2	Aansprakelijkheid werknemer	51
	Verdieping VPS	52
4.6	Specifieke onderwerpen met betrekking tot loonbetaling	52
4.6.1	Verrekening	52
4.6.2	Sanctie bij niet-tijdige loonbetaling	53
4.6.3	Loonbeslag	53
4.6.4	Verjaring van de loonvordering en de vakantiebijslag	54
<hr/>		
5	De arbeidsovereenkomst: loondoorbetaling	55
5.1	De verplichting tot loondoorbetaling	56
5.2	Loondoorbetaling bij arbeidsongeschiktheid	56
5.2.1	Algemeen	56
5.2.2	Omvang	57
5.2.3	Periode	58
5.2.4	Wanneer is sprake van arbeidsongeschiktheid?	59
5.2.5	Geen recht op loondoorbetaling	61
5.2.6	Preventie	62
5.3	Loondoorbetaling bij vakantie en arbeidstijdverkorting	64
5.3.1	Recht op vakantie	64
5.3.2	Opbouw vakantiedagen	66
5.3.3	Vakantieregeling	67
5.4	Vakantieregeling zonder cao	68
5.5	Arbeidstijdverkorting	68

6	De arbeidsovereenkomst: bijzondere bedingen	71
6.1	Het boetebeding	72
6.2	Het concurrentiebeding	73
6.3	Het relatiebeding	75
6.4	Het aftroggelbeding	75
6.5	Het proeftijdbeding	76
6.6	Het geheimhoudingsbeding	77
	Verdieping VPS	79
6.7	Eenzijdige wijziging arbeidsvoorwaarden	79
6.8	Het nevenactiviteitenbeding	80
6.9	Klokkenluidersregeling	81
6.10	Overgang van ondernemingen	81
7	Einde van de arbeidsovereenkomst: een inleiding	85
7.1	Het stelsel van het Nederlandse ontslagrecht	86
7.2	Einde van de arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd	86
7.3	Einde van de arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd	88
7.3.1	Einde van de arbeidsovereenkomst met wederzijds goedvinden	88
7.3.2	Opzeggen van de arbeidsovereenkomst door de werknemer	89
7.3.3	Einde van de arbeidsovereenkomst door overlijden	90
7.3.4	Ontbindende voorwaarde	91
8	Opzegging door de werkgever	93
8.1	Procedure bij opzegging door de werkgever	94
8.1.1	Opzegging van de arbeidsovereenkomst	94
8.1.2	Ontslagvergunning aanvragen bij UWV	95
8.1.3	Toetsing door UWV	96
8.2	Gronden voor het aanvragen van een ontslagvergunning	97
8.2.1	Ontslag wegens bedrijfseconomische redenen	97
8.2.2	Ontslag wegens langdurige arbeidsongeschiktheid	98
8.3	Ontbinding van de arbeidsovereenkomst door de kantonrechter	98
8.4	Faillissement, surseance van betaling en WSNP	100

Verdieping VPS	102
8.5 Het afspiegelingsbeginsel	102
8.6 Wet melding collectief ontslag	104
8.7 Beëindiging in verband met of na pensioen-/AOW-gerechtigde leeftijd	105
<hr/>	
9 Door de werkgever gegeven ontslag	107
9.1 Ontslag op staande voet	108
9.2 Transitievergoeding	109
Verdieping VPS	113
9.3 Vernietiging van het ontslag op staande voet door de werknemer	113
9.4 Onregelmatige opzegging	114
<hr/>	
10 Bijzondere opzegverboden	117
10.1 Limitatieve opsomming bijzondere opzegverboden	118
10.1.1 Bijzonder opzegverbod tijdens ziekte	118
10.1.2 Bijzonder opzegverbod wegens zwangerschap en bevallingsverlof	118
10.1.3 Bijzonder opzegverbod wegens verlofverzoek	119
10.1.4 Bijzonder opzegverbod wegens vervullen bepaalde functie	119
10.1.5 Overige bijzondere opzegverboden	119
10.2 Uitzonderingen op de bijzondere opzegverboden	120
10.3 Gevolgen opzeggen in strijd met opzegverbod	120
Verdieping VPS	121
10.4 Reflexwerking opzegverbod	121

11	De collectieve arbeidsovereenkomst	123
11.1	Wat is een cao?	124
11.2	Verschillende soorten cao's	124
11.3	Uitleg van de cao	125
11.4	Cao-partijen	125
11.5	Bepalingen in strijd met de cao	126
11.6	Gebondenheid aan de cao	126
11.7	Algemeen verbindend verklaren	127
11.8	Cao-loze periodes	128
11.9	Sociaal plan	128
	Verdieping VPS	130
11.10	Werking van de cao	130
12	Wet arbeid en zorg	133
12.1	Verlof bij zwangerschap, bevalling, adoptie en pleegzorg	134
12.2	Calamiteitenverlof	137
12.3	Kortdurend en langdurend zorgverlof	138
12.4	Ouderschapsverlof	139
12.5	Loopbaanonderbreking	140
12.6	Politiek verlof	141
13	Wetgeving rond arbeidstijd, arbeidsomstandigheden en arbeidsduur	143
13.1	Arbeidstijdenwet	144
13.2	Arbeidsomstandighedenwet	147
13.3	Wet flexibel werken	152
14	Wetten rond gelijke behandeling	155
14.1	Algemene wet gelijke behandeling	156
14.2	Wet gelijke behandeling mannen en vrouwen bij arbeid	157
14.3	Wet gelijke behandeling op grond van leeftijd bij de arbeid	157
14.4	Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte	158
14.5	Het College voor de rechten van de mens	159

15	Wet op de ondernemingsraden	161
15.1	Instelling ondernemingsraad	162
15.2	Personeelsvertegenwoordiging en personeelsvergadering	163
15.3	Centrale ondernemingsraad, groepsondernemingsraad en Europese ondernemingsraad	164
	Verdieping VPS	166
15.4	Samenstelling ondernemingsraad	166
15.5	De organisatie van een ondernemingsraad	167
15.6	Bijzondere bevoegdheden ondernemingsraad	169
16	Pensioenwetgeving	175
16.1	Van verleden tot heden	176
16.2	De pijlers van het Nederlandse pensioenstelsel	177
16.3	Soorten pensioenfonds	179
16.4	Wet- en regelgeving	179
16.4.1	Pensioenwet (Pw)	179
16.4.2	Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds (Wet Bpf)	180
16.4.3	Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb)	180
16.4.4	Wet pensioencommunicatie	181
16.5	Informatieplicht werkgever	181
16.6	Soorten pensioenovereenkomsten	182
16.6.1	De uitkeringsovereenkomst	182
16.6.2	De premieovereenkomst	182
16.6.3	De kapitaalovereenkomst	183
16.7	Opbouw van pensioen	183
16.7.1	De eindloonregeling	183
16.7.2	De middelloonregeling	185
16.7.3	De beschikbarepremieregeling	185
16.8	Pensioengrondslag	186
16.9	De zelfstandige en zijn pensioen	187

16.10	Toezicht	188
16.11	Begrippen uit de pensioenregelgeving	189
16.12	Overzicht pensioenen	191
	Verdieping VPS	193
16.13	Informatieplicht pensioenuitvoerder	193
16.14	Pensioenopbouw bij de eindloonregeling	193
16.15	Pensioenopbouw bij de middelloonregeling	194
16.16	De deeltijdfactor	195
16.17	Aantal pensioenjaren	195
16.18	Inkoop fictieve deelnemingsjaren	195
16.19	Grenzen aan de pensioenopbouw	197
16.20	Slapersrechten	197
16.21	Keuzes bij ingang van het ouderdomspensioen	197
16.22	Nog meer begrippen	200
16.23	De naslagwerken	200
<hr/>		
17	Socialezekerheidsstelsel	203
17.1	Onderverdeling	204
17.2	De volksverzekeringen	205
17.3	De werknemersverzekeringen	206
17.4	De sociale voorzieningen	208
17.5	De Zorgverzekeringswet (Zvw)	212
17.6	De premiebetaling	212
17.7	Gemoedsbezwaren	214
17.8	Vrijwillige verzekering	216
17.9	Uitvoering sociale zekerheid	216
17.10	Toezicht sociale zekerheid	218
17.11	Bezwaar aantekenen	220
17.12	Overzicht verzekeringsplicht	221
	Verdieping VPS	223
17.13	Verzekeringsplicht	223
17.14	Premieplicht	223
17.15	Bijzonderheden vrijwillige verzekering	224
17.16	Sociale en particuliere verzekeringen	227
17.17	Oneens met de uitvoeringsinstantie	228

18	Volksverzekeringen	231
18.1	Premieheffing	232
18.2	Ontheffing verzekeringsplicht	232
18.3	Boetes en maatregelen	233
18.4	De Algemene Ouderdomswet (AOW)	234
18.4.1	Verzekeringsplicht AOW	234
18.4.2	De AOW-uitkering	238
18.4.3	Samenwonen	244
18.4.4	Wijzigingen in de AOW	248
18.4.5	Soorten en hoogte AOW-pensioenen (afgestemd op het sociaal minimum)	250
18.5	Algemene nabestaandenwet (Anw)	250
18.5.1	Anw-verzekerden	250
18.5.2	Overzicht Anw-recht of geen recht	251
18.5.3	Soorten Anw-uitkeringen	251
18.5.4	Anw en andere inkomsten	252
18.5.5	Einde Anw-uitkering	252
18.5.6	Vrijwillige verzekering, inhoudingen op de Anw-uitkering, overlijdensuitkering	253
18.5.7	Scheiding en Anw	253
18.5.8	Samenwonen en Anw	253
18.5.9	Wezenuitkering voor 16-20-jarigen	253
18.5.10	Overgangsrecht AWW	254
18.6	Algemene Kinderbijslagwet (AKW)	254
18.6.1	De kindregelingen	254
18.6.2	Kinderbijslag	254
18.6.3	De hoogte van de kinderbijslag	255
18.6.4	Dubbele kinderbijslag	256
18.6.5	Beëindiging kinderbijslag	257
18.7	Overzicht volksverzekeringen	258
	Verdieping VPS	259
18.8	Sociale Verzekeringen Almanak	259
18.9	Wettenbundel	259

19	Ziekte en zwangerschap	261
19.1	De Zorgverzekeringswet (Zvw)	262
19.1.1	Doelgroep Zvw	262
19.1.2	Premiebetaling aan zorgverzekeraar	262
19.1.3	Overzicht soorten Zvw-polissen	262
19.1.4	Zvw-bijdrage aan Belastingdienst	263
19.1.5	Basispakket en aanvullend pakket Zvw	264
19.1.6	Zorg aanvragen vanuit de Zvw	264
19.1.7	Zorgtoeslag	264
19.2	Loondoorbetaling bij ziekte	265
19.2.1	Loondoorbetalingsplicht	265
19.2.2	Cao's	265
19.2.3	Wachttijd 104 weken	265
19.2.4	Overzicht geen recht op loondoorbetaling bij ziekte	266
19.2.5	Second opinion	267
19.2.6	Verplichtingen werkgever tijdens ziekte	267
19.2.7	Overlijdensuitkering	267
19.3	De Ziektewet (ZW) als het dienstverband voortduurt	268
19.3.1	Zwangerschap of bevalling	268
19.3.2	Orgaandonatie	270
19.3.3	De no-riskpolis	270
19.3.4	Compensatieregeling oudere werknemers	271
19.3.5	De hoogte en de duur van de ZW-uitkering	272
19.3.6	Ziekteperiodes optellen	272
19.3.7	De verkorte wachttijd voor de WIA	273
19.4	Re-integratie tijdens ziekte	273
19.4.1	Bedrijfsarts of arbodienst	273
19.4.2	De ziekmelding bij UWV	274
19.4.3	Wanneer is er een re-integratieplicht?	275
19.4.4	Partijen bij de re-integratie	276
19.4.5	Re-integratie binnen het bedrijf	280
19.4.6	Re-integratie buiten het bedrijf	281
19.4.7	Stappenplan bij ziekte	285
19.4.8	De ZW-uitkering	286
19.4.9	Werkgever die eigenrisicodrager voor de ZW is	287

19.5	De Ziektewet als er geen werkgever is	288
19.5.1	Het contract loopt af tijdens de ziekte	288
19.5.2	Ziekte binnen 4 weken na afloop arbeidsovereenkomst	288
19.5.3	Ziekte bij een WW-uitkering	289
19.5.4	Een zieke uitzendkracht	290
19.5.5	Een zieke oproep- of invalkracht	290
19.5.6	Een zieke met een fictief dienstverband	291
19.5.7	Een zieke met onbetaald verlof	291
19.5.8	Wachtdagen ZW	291
19.5.9	Iemand met een WIA-, WAO- of Wajong-uitkering die ziek wordt	292
19.6	Tijdens de ZW-periode	292
19.6.1	Betaling ZW-uitkering	292
19.6.2	Hoogte ZW-uitkering	292
19.6.3	Inkomsten uit arbeid en de ZW-uitkering	293
19.6.4	Toeslag van UWV	293
19.6.5	Zorgverzekering en zorgtoeslag	293
19.6.6	Pensioenopbouw	294
19.6.7	Re-integratie tijdens de ZW-uitkering	294
19.6.8	De Eerstejaars Ziektewet-beoordeling	294
19.6.9	Passend werk	297
19.6.10	Aanvullende afspraken met zieke uitzendkrachten	297
19.6.11	Eigen bedrijf starten vanuit een ZW-uitkering	297
19.6.12	Evaluatie	297
19.6.13	Verplichtingen tijdens de ZW-periode	298
19.6.14	Rechten tijdens een ZW-uitkering	298
19.6.15	Einde ZW-uitkering	299
19.7	Werkvoorzieningen	299
19.8	Vrijwillig verzekerd voor de Ziektewet	300
19.9	Doelgroep Ziektewet	301
19.10	Zwangerschaps- en bevallingsuitkering doelgroep Ziektewet	301
19.10.1	Wet arbeid en zorg (Wazo)	301
19.10.2	Zwangerschapsgerelateerde klachten	303
19.11	Overzicht uitkeringen bij kortdurende ziekte	303

Verdieping VPS	304
19.12 Zorgverzekeringswet	304
19.13 Loondoorbetalingsplicht werkgever	304
19.14 Bijzonderheden Ziektewet	304
19.15 Ziekte als gevolg van zwangerschap en bevalling	305
19.16 Weigeren ZW-uitkering	306
19.17 Het begrip arbeidsongeschiktheid	306
19.18 De vrijwillige Ziektewetverzekering	307
19.19 Regelgeving re-integratie	308
<hr/>	
20 Langdurende arbeidsongeschiktheid	309
20.1 De Wet langdurige zorg (Wlz)	310
20.1.1 Doel Wlz	310
20.1.2 Volksverzekering	310
20.1.3 Indicatie	310
20.1.4 Budget	310
20.1.5 Eigen bijdrage	311
20.2 Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA)	311
20.2.1 Doel WIA	311
20.2.2 Twee regelingen	312
20.2.3 Overlijdensuitkering	314
20.2.4 Tegemoetkoming arbeidsongeschikten	314
20.2.5 Eigen risico dragen	315
20.3 Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO)	315
20.3.1 WAO bestaat nog	315
20.3.2 Schattingsbesluit arbeidsongeschiktheidswetten	316
20.4 Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong)	316
20.5 Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ)	318
20.6 Het begrip ‘dagloon’	318
20.6.1 Dagloonbegrip	318
20.6.2 Inkomen in het refertejaar	319
20.6.3 Bepaling dagloon	319
20.7 Overzicht uitkeringen bij langdurende arbeidsongeschiktheid	320

Verdieping VPS	321
20.8 Bijzonderheden WIA en WAO	321
20.8.1 De arbeidsongeschiktheidsbeoordeling	321
20.8.2 Schattingsbesluit arbeidsongeschiktheidswetten	322
20.8.3 Correctie dagloon	322
20.8.4 Het arbeidsverleden	323
20.8.5 Verzorgingsforfait en mantelzorgforfait (art. 15 lid 4 tot en met 8 WIA)	323
20.8.6 De WIA-uitkering	324
20.8.7 Pensioenopbouw	325
20.8.8 Soorten WAO-uitkeringen	325
20.8.9 Eigen risico WGA	326
20.9 Overige wetgeving	327
20.9.1 Wajong	327
20.9.2 WAZ	327
20.9.3 IOAW en IOAZ	327
20.9.4 Wazo	328
20.9.5 Sociale Verzekeringen Almanak	328
<hr/>	
21 Werkloosheid en toeslagen	329
21.1 De Werkloosheidswet (WW)	330
21.1.1 Doel WW	330
21.1.2 Overzicht WW-verzekering	331
21.2 Het recht op een WW-uitkering	333
21.2.1 Overzicht recht op WW	333
21.2.2 Referte-eisen	334
21.2.3 Dagen waarover loon is ontvangen	334
21.2.4 Het verzorgings- en mantelzorgforfait	334
21.3 Duur en hoogte van de WW-uitkering	335
21.3.1 Het arbeidsverleden	335
21.3.2 Overzicht uitkeringsduur en uitkeringshoogte	336
21.4 Bijzonderheden tijdens de WW-uitkering	338
21.4.1 Ziekte en overlijden tijdens WW	338
21.4.2 Passende arbeid	338
21.4.3 Gedeeltelijk gaan werken	338
21.4.4 Proefplaatsing	339
21.4.5 Starten als zelfstandige	340
21.4.6 Uitsluitingsgronden	340

21.5	Beëindiging van de WW-uitkering	341
21.5.1	Overzicht einde WW	341
21.5.2	Herleving van de uitkering	341
21.6	Onderbrekingswerkloosheid	341
21.6.1	Verkort werken of onwerkbaar weer	341
21.6.2	Achterstallig loon	342
21.7	Overzicht Werkloosheidswet	343
21.8	De Toeslagenwet	343
21.8.1	Doel Toeslagenwet	343
21.8.2	Hoogte van de aanvulling	344
21.8.3	Maximumtoeslag	344
21.8.4	Vrij laten van inkomen	344
21.8.5	Geen toeslag	345
	Verdieping VPS	346
21.9	Bijzonderheden Werkloosheidswet	346
21.9.1	Arbeidsurenverlies	346
21.9.2	Opeenvolgend urenverlies	346
21.9.3	Verwijtbaar werkloos	347
21.9.4	De beëindigingsovereenkomst	348
21.9.5	De referte-eisen	348
21.9.6	Uitsluitingsgronden	349
21.9.7	Het WW-fonds	349
21.9.8	Re-integratie	349
21.9.9	Vanuit WW starten als zelfstandige	350
21.9.10	Herleving	351
21.9.11	Overname verplichtingen door UWV	351
21.10	Aanvullende bijzonderheden bij de WW-uitkering	351
21.11	De wettenbundel	352
21.11.1	Wet- en regelgeving	352
21.11.2	Werkloosheidswet	352
21.11.3	Beleidsregels toepassing art. 24 en 27 WW (niet in wettenbundel)	352
21.11.4	Toeslagenwet	353
21.12	Sociale Verzekeringen Almanak	353

22	Subsidies en speciale regelingen	355
22.1	Verlagen van de werkgeverslasten	356
22.2	Voorzieningen voor de werkgever	356
22.3	Subsidieregeling praktijkleren	368
22.4	Regelingen voor werknemers	370
22.5	Indicatie beschut werk	372
22.6	Individuele voorzieningen voor werknemers	372
22.7	Inkomensafhankelijke regelingen	376
22.7.1	Huurtoeslag	376
22.7.2	Zorgtoeslag	377
22.7.3	Kinderopvangtoeslag	377
22.7.4	Kindgebonden budget	378
22.8	Overzicht subsidies en toeslagen	379
	Verdieping VPS	381
22.9	De wettenbundel	381
22.9.1	Werkloosheidswet (WW)	381
22.9.2	Wet op de loonbelasting 1964	381
22.9.3	Uitvoeringsregeling loonbelasting 2011	382
22.9.4	Wet tegemoetkomingen loondomein (Wtl)	382
22.9.5	Ziektewet (ZW)	382
22.9.6	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA)	383
22.9.7	Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO)	383
22.9.8	Re-integratiebesluit	384
22.9.9	Re-integratieregeling	384
22.9.10	Wet vermindering afdracht loonbelasting en premie voor de volksverzekeringen	384
22.9.11	Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (AWIR)	385
22.9.12	Uitvoeringsbesluit Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen	385
22.9.13	Uitvoeringsregeling Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen	385
22.9.14	Wet op het kindgebonden budget	385
22.9.15	Wet kinderopvang	386
22.9.16	Besluit kinderopvangtoeslag	386
22.9.17	Regeling Wet kinderopvang	386

22.10	Wet Studiefinanciering 2000	386
22.11	Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten	387
22.12	Bijzonderheden ouderenkorting	387
22.13	Overig naslagmateriaal	387

---

23 Internationale sociale zekerheid 389

23.1	Verordeningen, verdragen en afspraken	390
23.1.1	Verordening 1408/71 en Verordening 574/72	391
23.1.2	Verordening 883/2004 en Verordening 987/2009	391
23.1.3	Onderdanen van niet-EU-landen	392
23.2	Sociale zekerheid in de EU	392
23.2.1	Coördinatie van de socialezekerheidsstelsels	392
23.2.2	De vier hoofdbeginselen	392
23.2.3	Vrij verkeer van EU-burgers	393
23.2.4	Landen die een overeenkomst met de EU hebben	394
23.2.5	Landen zonder overeenkomst met de EU	395
23.2.6	Werken in Nederland	396
23.2.7	Coördinatie EU-regels	397
23.2.8	Woonplaats	398
23.2.9	Nationale hulpmiddelen	399
23.2.10	Europese hulpmiddelen	399
23.2.11	Betrekkingen met niet-EU-landen	400
23.2.12	Definities	400
23.3	De volksverzekeringen	403
23.3.1	Internationale detachering	403
23.3.2	Permanent buiten Nederland wonen of werken	405
23.3.3	Werken als zelfstandige of artiest	407
23.3.4	Vrijwillige verzekering voor de volksverzekeringen	408
23.3.5	AOW inkopen bij komst naar Nederland	410
23.4	Ziektekosten en ouderschap	412
23.5	Ziekte en werken	413
23.5.1	Verzekerd voor ziekte in Nederland	413
23.5.2	Verzekerd voor ziekte in een EU/EER-land of Zwitserland	414
23.5.3	Verzekerd voor ziekte in een verdragsland	414
23.5.4	Verzekerd voor ziekte in een niet-verdragsland	415

23.6	Langdurende arbeidsongeschiktheid	415
23.6.1	Arbeidsongeschiktheid en werken in Nederland	415
23.6.2	Verzekerd in EU/EER of Zwitserland	415
23.6.3	Arbeidsverleden in een verdragsland	416
23.6.4	Verzekerd voor arbeidsongeschiktheid in een niet-verdragsland	417
23.7	Werkloosheid	418
23.7.1	Verzekerd en wonend in Nederland	419
23.7.2	Verzekerd in Nederland, wonend in EU/EER of Zwitserland	419
23.7.3	Verzekerd in Nederland, wonend in een verdragsland	420
23.7.4	Verzekerd in Nederland, wonend in een niet-verdragsland	420
23.7.5	Wonend in Nederland, verzekerd in EU/EER of Zwitserland	421
23.7.6	Wonend in Nederland, verzekerd in een verdragsland	421
23.7.7	Wonend in Nederland, verzekerd in een niet-verdragsland	421
23.7.8	Werkloze grensarbeiders	422
23.7.9	Een Nederlandse werkgever gaat failliet	425
23.7.10	Exporteren van de WW-uitkering	426
23.8	Bijzonderheden internationale sociale zekerheid	427
23.8.1	Uitkeringen bij overlijden	427
23.8.2	Pensioenen	428
23.8.3	Arbeidsongevallen en beroepsziekten	430
23.8.4	Werknemersverzekeringen exporteren	431
23.8.5	Inschrijven in de RNI	431
<hr/>		
24	Examentraining	433
<hr/>		
	Bijlage Exameneisen	435
	Examenprogramma VPS Arbeidsrecht en Sociale zekerheid niveau 5	435
<hr/>		
	Index	437